

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 9 lutego 1957 r.

Nr 8

TRESC:

Poz.:

DEKRET

27 — z dnia 19 stycznia 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin 69

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

28 — z dnia 10 stycznia 1957 r. w sprawie zmiany granic niektórych powiatów w województwach: lubelskim, opolskim, rzeszowskim, warszawskim i wrocławskim 74
 29 — z dnia 10 stycznia 1957 r. w sprawie zmiany granic niektórych województw 74
 30 — z dnia 10 stycznia 1957 r. w sprawie zmiany granic osiedli Nałęczów w powiecie puławskim, województwie lubelskim i Skalmierzyce Nowe w powiecie ostrowskim, województwie poznańskim 75
 31 — z dnia 10 stycznia 1957 r. w sprawie utworzenia osiedli w województwach katowickim i wrocławskim 75
 32 — z dnia 4 lutego 1957 r. w sprawie zmiany granic powiatów konińskiego i słupeckiego w województwie poznańskim 76

ROZPORZĄDZENIA:

33 — Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 1957 r. w sprawie utworzenia miasta Opole Lubelskie w powiecie opolsko-lubelskim, województwie lubelskim 76
 34 — Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 1957 r. w sprawie zmiany granic miast Hrubieszów w powiecie hrubieszowskim, województwie lubelskim, Mieroszów w powiecie wałbrzyskim i Świebodzice w powiecie świdnickim, województwie wrocławskim 76

27

DEKRET

z dnia 19 stycznia 1957 r.

o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin.

R o z d z i a ł 1.

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Zaopatrzenie emerytalne pracowników kolejowych i ich rodzin jest systemem obowiązkowego zabezpieczenia tych pracowników z tytułu starości lub inwalidztwa, a ich rodzin — z tytułu utraty żywiciela.

2. Hekroć w dalszych przepisach niniejszego dekretu użyto określenia „dekret z dnia 25 czerwca 1954 r.”, należy przez to rozumieć dekret z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1956 r. Nr 43, poz. 200).

Art. 2. 1. Pracownikami kolejowymi w rozumieniu niniejszego dekretu są pracownicy zatrudnieni na kolei.

2. Za zatrudnienie na kolei w rozumieniu niniejszego dekretu uważa się zatrudnienie we wszystkich jednostkach organizacyjnych resortu kolei, z wyjątkiem zatrudnienia w Centralnych Zarządach: Przedsiębiorstw Robót Kolejowych, Kolejowych Zakładów Gastronomicznych, Przedsiębiorstw Usługowych „Orbis” i w podległych im przedsiębiorstwach oraz w Kolejowym Przedsiębiorstwie Robót Ładunkowych; za zatrudnienie na kolei uważa się również pełnienie funkcji z wyboru lub delegacji w Związku Zawodowym Pracowników Kolejowych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

3. Za zatrudnienie na kolei uważa się również zatrudnienie na kolejach Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich lub kolejach niemieckich, poprzedzające pracę w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe”. Minister Kolei może uznać za zatrudnienie na kolei okresy pracy na kolejach innych państw.

4. Nie uważa się za zatrudnienie na kolei pracy sezonowej, zatrudnienia w kolejowych warsztatach szewskich i krawieckich oraz w kolejowych gospodarstwach rolnych.

Art 3. 1. Na warunkach określonych w niniejszym dekrete przysługuje kolejowa renta pracownikom kolejowym mającym prawo do dodatku za wysługę lat przewidzianego w art. 5 dekretu z dnia 21 kwietnia 1954 r. o niektórych prawach i obowiązkach pracowników kolejowych (Dz. U. Nr 16, poz. 59).

2. Pozostałym pracownikom kolejowym przysługuje kolejowa renta na warunkach określonych w dekrete z dnia 25 czerwca 1954 r.

3. Kolejowa renta na warunkach określonych w dekrete z dnia 25 czerwca 1954 r. przysługuje również tym pracownikom kolejowym zatrudnionym na stanowiskach uprawniających do dodatku za wysługę lat, którzy nie mogą otrzymać renty starczej lub inwalidzkiej przewidzianych w niniejszym

dekrecie z powodu nieprzepracowania wymaganej ilości lat w zatrudnieniu na kolei lub w zatrudnieniu na stanowisku uprawniającym do dodatku za wysługę lat.

4. Jeżeli przysługuje kolejowa renta na podstawie niniejszego dekretu i dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r., przyzna się rentę wyższą lub wybraną przez zainteresowanego.

Art. 4. Pracownikom kolejowym i ich rodzinom, którzy wskutek szczególnych okoliczności nie posiadają warunków wymaganych do uzyskania prawa do renty i nie mają niezbędnych środków utrzymania, może Minister Kolei przyznać wyjątkowo rentę i określić jej wysokość. Wysokość ta nie może przekraczać stawek przewidzianych w niniejszym dekrecie.

Art. 5. 1. Kolejowa renta przysługuje pracownikowi, który posiada wymagany okres zatrudnienia na kolei i osiągnął wiek starczy lub stał się inwalidą:

- 1) w czasie zatrudnienia na kolei, lub
- 2) w ciągu 2 lat po ustaniu zatrudnienia na kolei.

2. Nie nabywa jednak prawa do kolejowej renty inwalidzkiej pracownik, który po ustaniu zatrudnienia na kolei podjął inną pracę i w czasie tej pracy lub po jej ustaniu stał się inwalidą.

Art. 6. 1. Kolejowa renta przysługuje również pracownikowi, który osiągnie wymagany okres zatrudnienia oraz wiek albo stanie się inwalidą w ciągu 5 lat od ustania zatrudnienia na kolei wskutek:

- 1) przeniesienia służbowego do zatrudnienia w resorcie kolei nie uprawniającego do kolejowych świadczeń w naturze;
- 2) przeniesienia z urzędu do zatrudnienia w naczelnych organach administracji państwowej, które określi Prezes Rady Ministrów;
- 3) skierowania do pracy społeczno-politycznej;
- 4) objęcia funkcji z wyboru, jeżeli z tego tytułu otrzymuje wynagrodzenie stanowiące główne źródło utrzymania.

2. Dla pracowników, którzy w dniu 1 lipca 1956 r. pełnili funkcje społeczno-polityczne, bieg pięcioletniego terminu rozpoczyna się od dnia 1 lipca 1956 r.

R o z d z i a ł 2.

Renta starcza.

Art. 7. 1. Pracownik kolejowy uprawniony do dodatku za wysługę lat ma prawo do renty starczej, jeżeli:

- 1) pozostawał w zatrudnieniu na kolei co najmniej: mężczyzna 25 lat, a kobieta 20 lat, w tym
- 2) pracował na stanowiskach uprawniających do dodatku za wysługę lat co najmniej 15 lat oraz
- 3) ukończył wiek: mężczyzna 60, a kobieta 55 lat.

2. Wysokość renty starczej, przysługującej pracownikowi wymienionemu w ust. 1, wynosi miesięcznie odpowiedni procent podstawy wymiaru w rozumieniu art. 10 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. według niżej podanej tabeli:

od zarobku do 1200 zł	od nadwyżki ponad 1200 zł do 2000 zł	od nadwyżki ponad 2000 zł
‰ podstawy wymiaru		
60	20	15

Art. 8. Pracownik kolejowy uprawniony do dodatku za wysługę lat, który:

- 1) pozostawał w zatrudnieniu co najmniej: mężczyzna 25 lat, kobieta 20 lat, w tym
- 2) pracował po wyzwoleniu na kolei przez czas dłuższy niż połowa okresu wymaganego w pkt 1, przy czym
- 3) przepracował na stanowiskach uprawniających do dodatku za wysługę lat co najmniej 10 lat, a nadto
- 4) ukończył wiek: mężczyzna 60, kobieta 55 lat,

— ma prawo do renty starczej w wysokości miesięcznej określonej w niżej podanej tabeli:

od zarobku do 1200 zł	od nadwyżki ponad 1200 zł do 2000 zł	od nadwyżki ponad 2000 zł
‰ podstawy wymiaru		
50	20	15

Art. 9. Przy wymiarze renty starczej (art. 7 i 8) każdy pełny rok stałego zatrudnienia na parowozie, elektrowozie lub motowozie, w służbie konduktorskiej przy obsłudze pociągów oraz na stanowiskach manewrowych, ustawiaczy i starszych ustawiaczy przy przetokach liczy się jako 14 miesięcy zatrudnienia na kolei.

Art. 10. 1. Renciscie uprawnionemu do kolejowej renty starczej przysługuje dodatek w wysokości 1‰ podstawy wymiaru nie wyższej niż 1.200 zł za każdy rok zatrudnienia na kolei ponad 25 lat.

2. Rencista, który pobiera rentę z dodatkiem określonym w ust. 1, może żądać ponownego ustalenia wysokości dodatku z powodu pozostawania nadal w pracy na kolei nie wcześniej niż po upływie 3 lat od daty ostatniego przyznania renty z dodatkiem.

Art. 11. Renciscie nie pracującemu i nie posiadającemu poza rentą dochodu z innych źródeł przysługuje dodatek do renty starczej przewidzianej w art. 7 i 8 w wysokości 15‰ podstawy wymiaru, jednak od kwoty nie wyższej niż 1.200 zł. Dodatek ten nie może spowodować wypłacenia renty wyższej niż kwota, która była podstawą wymiaru tej renty, i kwota najwyższa renty przewidziana w dekrecie z dnia 25 czerwca 1954 r.

Art. 12. Pracownik kolejowy przeniesiony ze względu na stan zdrowia na stanowisko, które nie uprawnia do dodatku za wysługę lat, nabywa prawo do renty starczej w wysokości określonej w art. 7 i 8, jeżeli odpowiada pozostałym warunkom przewidzianym w tych artykułach.

Art. 13. Wysokość renty starczej ulega na wniosek rencisty ponownemu ustaleniu, jeżeli rencista po przyznaniu renty starczej był zatrudniony na kolei co najmniej przez 3 lata i w czasie tego zatrudnienia jego przeciętny zarobek był wyższy niż zarobek przyjęty do ustalenia podstawy wymiaru renty starczej albo osiągnął w tym czasie warunki wymagane do nabycia prawa do renty starczej, obliczonej według wyższej stawki procentowej.

Art. 14. 1. Renciscie pobierającemu kolejową rentę starczą przysługuje prawo zamiany tej renty na rentę inwalidzką, jeżeli po przyznaniu renty starczej nigdzie nie pracował albo też pracował na kolei i stał się inwalidą w czasie tego zatrudnienia.

2. Rencisście pobierającemu rentę starczą z prezydium rady narodowej przysługuje prawo zamiany tej renty na kolejową rentę inwalidzką, jeżeli po przyznaniu renty starczej pracował na kolei i w czasie tej pracy stał się inwalidą wskutek wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej.

R o z d z i a ł 3.

Renta inwalidzka.

Art. 15. 1. Do nabycia prawa do renty inwalidzkiej wymagany jest odpowiedni okres zatrudnienia na kolei na stanowiskach uprawniających do dodatku za wysługę lat. Okres ten wynosi dla pracowników w wieku:

powyżej 18 lat do 20 lat	— 1 rok
" 20 " " 22 " "	— 2 lata
" 22 " " 25 " "	— 3 " "
" 25 " " 30 " "	— 4 " "

Dla pracowników w wieku powyżej 30 lat okres zatrudnienia na kolei na stanowiskach uprawniających do dodatku za wysługę lat wymagany do uzyskania renty inwalidzkiej wynosi 5 lat, które powinny przypadać na okres ostatnich 10 lat przed ustaniem zatrudnienia. Do okresu dziesięcioletniego nie wlicza się okresów pobierania renty inwalidzkiej.

2. Jeżeli pracownik nie ma okresu zatrudnienia ustalonego w ust. 1 dla grupy pracowników obejmującej jego wiek, ale ma krótszy okres zatrudnienia ustalony dla pracowników bezpośrednio poprzedzającej grupy, przyjmuje się, że ma okres zatrudnienia wymagany do uzyskania renty inwalidzkiej, jeżeli pracował bez przerwy od chwili przejścia z grupy pracowników młodszych do grupy pracowników starszych do daty powstania inwalidztwa.

3. Okres zatrudnienia wymieniony w ust. 1 i 2 nie jest wymagany, jeżeli inwalidztwo powstało:

- 1) wskutek wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej,
- 2) w wieku poniżej 18 lat,
- 3) w wieku poniżej 20 lat, jeżeli pracownik rozpoczął zatrudnienie przed ukończeniem 18 lat i pracował bez przerwy do daty powstania inwalidztwa.

Art. 16. 1. W zależności od przyczyny inwalidztwa i grupy inwalidztwa renta dla pracownika uprawnionego do dodatku za wysługę lat wynosi miesięcznie:

Grupa inwalidztwa	Przyczyna inwalidztwa	
	wypadek lub choroba zawodowa	inne przyczyny
I	100	75
II	75	50
III	50	40

2. Jeżeli podstawa wymiaru renty inwalidzkiej wynosi ponad 1.200 zł do 2.000 zł, renta obliczona w sposób podany w ust. 1 zwiększa się o 20% nadwyżki przekraczającej kwotę 1.200 zł, a jeżeli podstawa wynosi ponad 2.000 zł, zwiększa się nadto o 15% nadwyżki ponad 2.000 zł.

3. Jeżeli rencista nie pracuje i nie posiada poza rentą dochodu z innych źródeł, przysługuje mu dodatek do renty

w wysokości przewidzianej w dekreście z dnia 25 czerwca 1954 r.

Art. 17. Pracownik kolejowy przeniesiony ze względu na stan zdrowia na stanowisko, które nie uprawnia do dodatku za wysługę lat, nabywa prawo do renty inwalidzkiej w wysokości określonej w art. 16 ust. 1, jeżeli odpowiada pozostałym warunkom przewidzianym w art. 15.

Art. 18. 1. W zależności od czasu trwania nieprzerwanego okresu zatrudnienia po wyzwoleniu przysługuje pracownikom pobierającym kolejową rentę inwalidzką dodatek do renty inwalidzkiej według następującej tabeli:

za nieprzerwany okres zatrudnienia	dodatek wynosi:
powyżej 15 do 20 lat	15% renty
powyżej 20 lat	20% renty

2. Dodatek nie przysługuje w razie pobierania renty inwalidzkiej z tytułu wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej.

Art. 19. 1. Kolejowa renta inwalidzka ulega na wniosek rencisty zamianie na kolejową rentę starczą, jeżeli spełniły się warunki wymagane do przyznania renty.

2. Renta inwalidzka wypłacana przez prezydium rady narodowej ulega na wniosek rencisty zamianie na kolejową rentę starczą, jeżeli rencista przepracował na kolei co najmniej 3 lata i w tym czasie uzyskał warunki wymagane do przyznania renty starczej.

Art. 20. Wysokość renty inwalidzkiej ulega na wniosek rencisty ponownemu ustaleniu, jeżeli rencista po przyznaniu renty inwalidzkiej był zatrudniony na kolei co najmniej przez 3 lata i w czasie tego zatrudnienia jego przeciętny zarobek był wyższy od zarobku przyjętego do ustalenia podstawy renty inwalidzkiej, w odniesieniu zaś do kolejowej renty inwalidzkiej również jeżeli rencista po okresie tego zatrudnienia osiągnął warunki do nabycia prawa do renty inwalidzkiej obliczonej według wyższej stawki procentowej.

Art. 21. 1. Rencista pobierający kolejową rentę inwalidzką, którego komisja lekarska do spraw inwalidztwa i zatrudnienia zaliczy do wyższej grupy inwalidów, ma prawo do wyższej kolejowej renty inwalidzkiej, jeżeli po nabyciu prawa do kolejowej renty inwalidzkiej nigdzie nie pracował lub:

- 1) po nabyciu prawa do renty inwalidzkiej był zatrudniony na kolei i stan jego zdrowia uległ pogorszeniu w czasie tego zatrudnienia albo
- 2) pobiera rentę inwalidzką z powodu wypadku w zatrudnieniu na kolei, a stan jego zdrowia uległ pogorszeniu w związku z tym wypadkiem.

2. Rencisście pobierającemu kolejową rentę, którego komisja lekarska do spraw inwalidztwa i zatrudnienia zaliczyła do niższej grupy inwalidztwa, kolej ustala ponownie prawo do renty lub jej wysokość.

R o z d z i a ł 4.

Renta rodzinna.

Art. 22. Członkowie rodziny po pracownikach uprawnionych do kolejowej renty nabywają prawo do kolejowej renty rodzinnej na warunkach i zasadach określonych w dekrete z dnia 25 czerwca 1954 r.

Art. 23. 1. Po pracowniku, mającym prawo do dodatku do renty starczej za wysługę co najmniej 10 lat ponad 25 lat zatrudnienia na kolei (art. 10), przysługuje dodatek do renty rodzinnej w wysokości:

- 1) dla uprawnionego małżonka — 50% dodatku należnego żywicielowi,
- 2) dla każdego dziecka (art. 49 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.) — po 10% dodatku należnego żywicielowi.

2. Łączna kwota przysługująca dla wszystkich członków rodziny nie może przekraczać 100% dodatku przysługującego żywicielowi.

R o z d z i a ł 5.

Przepisy wspólne dla rent starczych i inwalidzkich.

Art. 24. Pracownikowi wyróżnionemu nadaniem tytułu honorowego „Zasłużony Kolejarz Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej” przysługuje miesięczny dodatek do renty starczej lub inwalidzkiej w wysokości 25% renty, jeżeli nie przysługuje mu dodatek na podstawie art. 59 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.

Art. 25. Pracownicy, którzy zostali wydalenii z zatrudnienia na kolei, oraz pracownicy, którzy nie podjęli ponownie zatrudnienia na kolei po wyzwoleniu, a także członkowie ich rodzin, nie mają prawa do kolejowych rent ani też do innych świadczeń przewidzianych w niniejszym dekrete. Sprawy świadczeń rentowych dla tych pracowników i ich rodzin należą do właściwości prezydiów rad narodowych, które rozpatrują te sprawy na zasadach określonych w dekrete z dnia 25 czerwca 1954 r.

Art. 26. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia szczegółowe warunki uzyskania świadczeń rentowych przez repatriantów oraz przez osoby zrehabilitowane.

R o z d z i a ł 6.

Właściwość i postępowanie kolejowych jednostek organizacyjnych.

Art. 27. 1. Renty dla pracowników zatrudnionych na kolei, którzy nabywają prawo do nich na podstawie niniejszego dekretu lub dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r., oraz dla pozostałych po tych pracownikach członków rodzin wymierzają i wypłacają właściwe jednostki organizacyjne kolejowe określone przez Ministra Kolei do czasu odmiennego uregulowania sprawy przez Radę Ministrów.

2. Właściwe jednostki organizacyjne kolejowe wymierzają i wypłacają renty, zaopatrzenia i zasiłki osobom uprawnionym na podstawie przepisów obowiązujących do dnia 31 gru-

dnia 1954 r. oraz przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie niniejszego dekretu.

Art. 28. Określone w dekrete z dnia 25 czerwca 1954 r. prawa i obowiązki prezydiów rad narodowych przysługują w stosunku do osób wymienionych w niniejszym dekrete właściwym jednostkom organizacyjnym kolejowym wymierzającym renty.

Art. 29. Postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zgłoszonego za zgodą zainteresowanego przez zakład pracy lub radę zakładową (miejscową) albo na wniosek samego zainteresowanego lub jego pełnomocnika.

Art. 30. 1. Od decyzji wydawanych przez właściwą jednostkę organizacyjną kolejową służy zainteresowanemu prawu odwołania do Komisji Odwoławczej do Spraw Emerytalnych, której skład, właściwość i tryb postępowania określa Minister Kolei w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych P. R. L.

2. Prawo wniesienia odwołania przysługuje w ciągu 30 dni licząc od następnego dnia po doręczeniu decyzji.

3. Orzeczenie Komisji Odwoławczej do Spraw Emerytalnych może każda ze stron zaskarżyć do Trybunału Ubezpieczeń Społecznych w terminie 30 dni, licząc od następnego dnia po doręczeniu tego orzeczenia.

R o z d z i a ł 7.

Świadczenia dodatkowe.

Art. 31. 1. Osobom pobierającym z tytułu własnej pracy renty lub zaopatrzenia z kolei, które przesiedlą się w ciągu dwóch lat, licząc od dnia rozwiązania stosunku służbowego, z miejscowości ostatniego zamieszkania przed dniem rozwiązania stosunku do innej miejscowości w granicach Polski, przysługuje prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia w wysokości przewidzianej w przepisach normujących należności pracowników kolejowych, zatrudnionych na podstawie mianowania, w przypadkach przeniesienia.

2. Zwrot kosztów przesiedlenia w takiej samej wysokości przysługuje łącznie również członkom rodziny pozostałym po osobie wymienionej w ust. 1, a uprawnionym do renty lub zaopatrzenia, jeżeli przesiedlenie dokonane zostało przez nich w ciągu dwu lat, licząc od dnia śmierci żywiciela, i jeżeli żywiciel z tego prawa nie skorzystał w terminie dla niego przewidzianym.

Art. 32. Osobom pobierającym z kolei renty, zaopatrzenia lub zasiłki przysługuje prawo do kolejowej pomocy leczniczej, deputatu opałowego i ulgowego przejazdu i przewozu kolejami na zasadach obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszego dekretu. Prawo do deputatu opałowego i ulgowego przejazdu i przewozu kolejami nie przysługuje osobie, która przed nabyciem uprawnień do renty z kolei nie posiadała prawa do tych świadczeń.

R o z d z i a ł 8.

Przepisy przejściowe.

Art. 33. Wnioski o przyznanie renty inwalidzkiej zgłoszone po dniu 31 grudnia 1954 r. przez pracowników, którzy

przed tym dniem ulegli wypadkom w zatrudnieniu na kolei na stanowiskach zajmowanych na podstawie mianowania, a którzy nie otrzymali z tego tytułu renty z powodu dalszego pozostawania w zatrudnieniu na kolei na stanowiskach zajmowanych na podstawie mianowania, rozpatruje się na podstawie dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. i niniejszego dekretu mimo wydania w tej sprawie odmownej decyzji przed dniem 1 stycznia 1955 r.

Art. 34. Pracownikom, którzy w dniu 31 grudnia 1954 r. pozostawali w zatrudnieniu na kolei, a którzy w tym dniu byli objęci przepisami kolejowego systemu emerytalnego obowiązującymi do dnia 31 grudnia 1954 r., przysługuje na ich wniosek prawo do renty starczej w wysokości przewidzianej w dekrete z dnia 25 czerwca 1954 r., jeżeli do dnia 1 lipca 1959 r. ukończą 60 lat życia i osiągną 35 lat zatrudnienia, w tym 10 lat zatrudnienia na kolei po wyzwoleniu.

Art. 35. 1. Osobom, które w dniu 1 stycznia 1955 r. pobierały zaopatrzenie emerytalne lub rentę emerytalną z tytułu własnej pracy, przyznaje się na ich wniosek zamiast tych świadczeń renty przewidziane w niniejszym dekrete tylko wówczas, gdy osoby te pozostawały w zatrudnieniu na kolei co najmniej przez 3 lata, licząc od dnia 1 lipca 1954 r., ostatnim ich zatrudnieniem przed zgłoszeniem wniosku o rentę było zatrudnienie na kolei i jeśli posiadają warunki przewidziane dla przyznania renty.

Zatrudnienie może trwać krócej niż trzy lata od 1 lipca 1954 r., jeżeli wymieniona osoba:

- 1) uległa wypadkowi lub zachorowała na chorobę zawodową w zatrudnieniu na kolei po dniu 1 lipca 1954 r. i została wskutek tego zaliczona do jednej z grup inwalidztwa albo
- 2) była po wyzwoleniu zatrudniona co najmniej 10 lat na kolei i przeszła pracować.

Art. 36. Osoby, którym przed dniem 1 lipca 1954 r. wstrzymano wypłatę zasiłku pobieranego z tytułu zatrudnienia na kolejach w państwach obcych wskutek posiadania innych źródeł utrzymania, nabywają prawo do świadczeń emerytalnych przewidzianych przed dniem wejścia w życie niniejszego dekretu z tytułu zatrudnienia na kolejach w państwach obcych, jeżeli nie nabyły już prawa do renty z dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.

Art. 37. Przepisy wydane na podstawie art. 3 ustawy z dnia 11 września 1956 r. o zmianie przepisów dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 43, poz. 199) mają również odpowiednio zastosowanie do b. pracowników kolejowych, którzy utracili uprawnienia emerytalne na mocy przepisów kolejowego systemu emerytalnego, obowiązujących do dnia wejścia w życie niniejszego dekretu.

Art. 38. 1. Renta starcza i inwalidzka przyznana przez kolej po dniu 1 stycznia 1955 r. na podstawie przepisów, które obowiązywały do dnia 30 czerwca 1956 r., podlega z urzędu ponownemu ustaleniu na zasadach określonych w niniejszym dekrete. Renty nie przerachowuje się, jeżeli spowodowałyby to jej obniżenie.

2. Do renty rodzinnej przyznanej przez kolej po dniu 1 stycznia 1955 r. na podstawie dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. dolicza się z urzędu dodatek w wysokości i na warunkach określonych w art. 23 niniejszego dekretu, jeżeli były

pracownik w dniu śmierci posiadał warunki wymagane do dodatku do renty starczej za wysługę lat.

3. Sprawy osób, którym odmówiono przyznania renty na podstawie przepisów emerytalnych obowiązujących po dniu 1 stycznia 1955 r. do dnia wejścia w życie niniejszego dekretu, a które posiadają warunki do uzyskania jej na jego podstawie lub na podstawie dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r., podlegają ponownemu rozpatrzeniu na wniosek zainteresowanego.

4. Ponowne ustalenie lub zmiana albo przyznanie renty zgodnie z przepisami ust. 1, 2 i 3 następuje najwcześniej od dnia 1 lipca 1956 r.

Art. 39. Pracownicy kolejowi, którzy nie nabyli prawa do renty starczej na zasadach określonych w kolejowych przepisach emerytalnych obowiązujących do dnia wejścia w życie niniejszego dekretu wskutek tego, że przed spełnieniem się warunków powstania prawa do renty starczej nie byli zatrudnieni na stanowisku maszynisty lub pomocnika maszynisty parowozu, elektrowozu, motowozu albo palacza parowozu, mają prawo do renty starczej w wysokości 60% podstawy wymiaru, jeżeli pozostawali na jednym z wyżej wymienionych stanowisk co najmniej przez 15 lat i zostali przeniesieni na inne stanowisko ze względu na stan zdrowia, w drodze wyboru, przeniesienia służbowego lub innego zarządzenia.

Art. 40. Kolejowa renta przysługuje również byłemu pracownikowi kolejowemu, który w wykonaniu ustawy z dnia 20 lutego 1951 r. o organizacji władz w dziedzinie komunikacji (Dz. U. Nr 14, poz. 108 i Nr 41, poz. 310) został przeniesiony służbowo z b. Ministerstwa Komunikacji do Ministerstwa Transportu Drogowego i Lotniczego, a który w ciągu 7 lat od ustania zatrudnienia na kolei osiągnie wymagany okres zatrudnienia oraz wiek albo stanie się inwalidą. Zatrudnienie w Ministerstwie Transportu Drogowego i Lotniczego w tym okresie zaliczy się jako zatrudnienie na kolei.

Rozdział 9.

Przepisy końcowe

Art. 41. 1. W sprawach nie unormowanych niniejszym dekretem stosuje się odpowiednio przepisy dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.

2. Przewidziane w art. 10 ust. 5 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. szczegółowe przepisy w sprawie obliczania podstawy wymiaru renty dla pracowników kolejowych i ich rodzin wyda w drodze rozporządzenia Minister Kolei.

Art. 42. Rencią, który nie posiada warunków wymaganych do ponownego ustalenia lub zamiany renty według przepisów niniejszego dekretu, a odpowiada warunkom przewidzianym w tym zakresie w dekrete z dnia 25 czerwca 1954 r., dokonuje ponownego ustalenia lub zamiany renty prezydium właściwej rady narodowej.

Art. 43. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1956 r.

Przewodniczący Rady Państwa: **A. Zawadzki**
Sekretarz Rady Państwa: **St. Skrzyszewski**